

לֹא נְטָלִין בַּר כַּד אֲנוּן נְפָקִין.

אֵלִין אֲנוּן בְּרִזָּא דְאִין סוּף, כְּלֵהוּ אַתְוּן (מְטַלְלִין) מְטַלְנִין בְּרִזָּא דְאִין סוּף. כְּמָה דְאֲנוּן נְטָלִי לֹון הָכִי נְמִי נְטָלִי. אֵלִין סְתִימִין אַתְוּן גְּלִיזִין וְלֹא גְלִיזִין, הַנִּי טְמִירִין עַל מַה דְשָׂרִיזִין אַתְוּן.

תִּשַׁע שְׁמֵהּוֹן גְּלִיפִין בְּעֶשֶׂר, וְאֲנוּן קַדְמָאָה אֶהֱיָה. (י"ד ה"א) אֵהֱיָה (דף קא ע"א) אֲשֶׁר אֵהֱיָה. יְהוּ"ה, אֵל, אֱלֹהִי"ם, יְהוּ"ה,

צְבָאוֹת אָדוֹן, שַׁדַּי. (וּמִן דָּא שְׁמָא יו"ד ה"א וְאִי ה"א מְתַפְשֵׁט כ"ב אוֹתִיּוֹת וְרִזָּא דְשְׁמָא מְנַצֵּךְ הָרִי כ"ו אוֹתִיּוֹת, וְדָא הוּא רִזָּא יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה אֶחָד. יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה הָרִי י"ד אוֹתִיּוֹת, אֶחָד רִזָּא י"ג אַתְוּן וּמְנַהוּן יְתַפְשֵׁטוּ רַמ"ח אַבְרָם שֵׁם בֶּן מ"ב וְשֵׁם בֶּן ע"ב מְנַצֵּךְ חַמְשָׁה גְבוּרוֹת וּמְנַהֵה יְתַפְשֵׁט רִזָּא דְחַמְשִׁין שְׁעָרֵי בֵינָה וּמְנַהוּן יְתַפְשֵׁטוּן ע"ב. הָרִי רַמ"ח אַבְרָם עִם י"ג אֱלֹהֵיכֶם אֲמַת).

אֵלִין אֲנוּן עֶשֶׂר שְׁמֵהּוֹן גְּלִיפִין בְּסִטְרֵיהוֹן. וְכֹל הַנִּי שְׁמֵהּוֹן אַתְגְּלִיפוּ מָאתָן וּתְמַנְיָא וְאַרְבַּעִין אַבְרָם וְעָאֵלִין בְּחַד אַרוֹן הַבְּרִית, וּמֵאן אִיהוּ, שְׁמָא דְאַתְקָרִי אַדְנַי. וְדָא (ד"א רִזָּא) אַתְגְּלִי הַשְׁתָּא לְאַבְרָהָם. (נ"א יְהוּ"ה צְבָאוֹת וְנ"א אֵל אַדְנַי). מִיכָאֵל שְׁמָא דִימְנָא

לשון הקודש

אוֹתִיּוֹת. אֶחָד סוּד י"ג אוֹתִיּוֹת, וּמִהֶם יְתַפְשֵׁטוּ רַמ"ח אַבְרָם, שֵׁם בֶּן מ"ב וְשֵׁם בֶּן ע"ב מְנַצֵּךְ חַמְשָׁה גְבוּרוֹת, וּמִמְנוּ יְתַפְשֵׁט הַסוּד שֶׁל חַמְשִׁים שְׁעָרֵי בֵינָה, וּמִהֶם יְתַפְשֵׁטוּ ע"ב. הָרִי רַמ"ח אַבְרָם עִם י"ג אֱלֹהֵיכֶם אֲמַת.

אֵלֵהּ הֵם עֶשְׂרֵה שְׁמוֹת חֲקוּקִים בְּצִדֵיהֶם, וְכֹל הַשְׁמוֹת הִלְלוּ נְחַקְּוּ מְאִתִּים אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנֵה אַבְרָם וּנְכַנְסִים בְּאֶרוֹן הַבְּרִית הָאֶחָד, וּמִיָּהוּ? הַשֵּׁם שְׁנַקְרָא אַדְנַי. וְזֶה וְדָא סוּד הַתְּגִלָּה עֲכָשׁוּ לְאַבְרָהָם. וְנ"א יְהוּ"ה צְבָאוֹת, וְנ"א אֵל אַדְנַי. מִיכָאֵל שֵׁם הַיְמִין שְׁאוּחֻז וּמְשַׁמֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם הַזֶּה יוֹתֵר מֵאוֹתָם הָאַחֵרִים. בְּכֹל

לְהֵם. לֹא נוֹסְעִים רַק בְּשִׂאלָה יוֹצְאִים. חֵם בְּסוּד שֶׁל אִין סוּף. כָּל הָאוֹתִיּוֹת וְנוֹסְעוֹת מְסַעוֹת בְּסוּד שֶׁל אִין סוּף. כְּמוֹ שֶׁהֵם נוֹשְׂאִים אוֹתָם, כֵּן הֵם נוֹסְעִים. אֵלוּ הַנְּסַתְרִים אוֹתִיּוֹת גְּלוּיוֹת וְלֹא גְלוּיוֹת. אֵלוּ טְמִירִים עַל מַה שְׁשׁוּרוֹת הָאוֹתִיּוֹת. תִּשְׁעָה שְׁמוֹת חֲקוּקוֹת עִם עֶשְׂרֵה, וְהֵרֵאשׁוֹן אֶהֱיָה. וְיו"ד ה"א אֶהֱיָה אֲשֶׁר אֶהֱיָה, יְהוּ"ה, אֵל, אֱלֹהִי"ם, יְהוּ"ה, צְבָאוֹת, אָדוֹן, שַׁדַּי. וּמִהֶשֶׁם הָזֶה יו"ד ה"א וְאִי ה"א מְתַפְשֵׁט כ"ב אוֹתִיּוֹת, וְסוּד הַשֵּׁם מְנַצֵּךְ הָרִי כ"ו אוֹתִיּוֹת, וְזֶהוּ סוּד יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה אֶחָד. יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה - הָרִי י"ד

דְּקָא אָחִיד וּמְשַׁמְשָׂא לְשָׂמָא דָּא יִתִּיר מְאֻנּוֹן אַחֲרֵינּוּ, בְּכָל אֲתֵר
 דְּרָזָא דְּהָאִי שְׂמָא תַּמָּן מִיכָאֵל תַּמָּן, (דף קא ע"ב) אֲסִתְּלִיק הָאִי
 מִיכָאֵל אֲסִתְּלִיק אֱלֹהִים בְּהֵדִי שְׂדִי.

בְּקִדְמִיתָא שְׁלִשָּׁה אַנְשִׁים וְאַגְלִימוּ בְּצִיּוּרָא דְּאִוִּירָא וְהוּוּ אָכְלִי,
 אָכְלִי וְדָאִי, דְּאָשָׂא דְּלָהוּ אָכְל וְשְׂצִי כְּלָא וְאַעְבִּיד נַחַת
 רוּחַ לְאַבְרָהָם. אַנּוּן אָשָׂא וְדָאִי, וְהָהוּא אָשָׂא אֲתַכְּסִי בְּצִיּוּרָא
 דְּאִוִּירָא וְלֹא אֲתַחְזִי, וְהָהוּא מִיכָלָא אָשָׂא מְלַהֲטָא וְאַכְלָא לִיה,
 וְאַבְרָהָם מְקַבֵּל נַחַת רוּחַ מֵהָאִי.

כִּיּוֹן דְּאֲסִתְּלִיק שְׂכִינְתָּא מַה כְּתִיב וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם, מִיַּד
 מִסְתַּלֵּק בְּהֵדִיָּה מִיכָאֵל דְּכְתִיב וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדוּמָה
 וְגו'. שְׁלִשָּׁה כְּתִיב בְּקִדְמִיתָא וְהִשְׁתָּא תְּרִין, אֲלָא מִיכָאֵל דְּאִיהוּ
 יְמִינָא אֲסִתְּלִיק בְּהֵדִי שְׂכִינְתָּא.

מְלָאךָ דְּאֲתַחְזִי לְמַנּוּחַ נַחַת וְאַיְגָלִים (ליה) בְּאִוִּירָא וְאַתַּחְזִי לִיה וְדָא
 אִיהוּ אִוִּירָאֵל. מַה דְּלָא נַחַת בְּאֵלִין דְּאַבְרָהָם, נַחַת הֶכָּא
 בְּלַחֲדוּדֵי לְבִשְׂרָא לְמַנּוּחַ דְּאֲתִי מְדָן. (דף קב ע"א) וּבְגִין דְּלָא חָשִׁיב
 כְּאַבְרָהָם לֹא כְּתִיב דְּאַכְל, דְּהָא כְּתִיב, (שופטים יג) אִם תַּעֲצִרְנִי לֹא

לשון הקודש

מְקוּם שְׁפִיטָה הַשֵּׁם הַזֶּה שָׁם – מִיכָאֵל שָׁם. אִם הִסְתַּלֵּק מִיכָאֵל הַזֶּה – מִסְתַּלֵּק אֱלֹהִים עִם שְׂדִי.

בְּהַתְּחִלָּה שְׁלִשָּׁה אַנְשִׁים, וְהַתְּנַלְמוּ בְּצִיּוּרָא שֶׁל אִוִּיר וְהָיוּ אוֹכְלִים, אוֹכְלִים וְדָאִי, שְׁהָאֵשׁ שְׁלָהֶם אוֹכְלַת וּמְכַלָּה הַכֹּל וְעוֹשִׂים נַחַת רוּחַ לְאַבְרָהָם. הֵם אֵשׁ וְדָאִי, וְאוֹתָהּ הָאֵשׁ מִתְּכַסֶּה בְּצִיּוּרָא שֶׁל אִוִּיר וְלֹא נִרְאִיתָ. וְאוֹתוֹ מְאַכְל אֵשׁ לֹחֲטָת וְאוֹכְלַת אוֹתוֹ, וְאַבְרָהָם מְקַבֵּל נַחַת רוּחַ מִזֶּה.

כִּיּוֹן שֶׁהִסְתַּלֵּקָה הַשְּׂכִינָה מַה כְּתוּב? וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם. מִיַּד מִסְתַּלֵּק עִמוֹ מִיכָאֵל, שְׂכִינְתוֹ וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדוּמָה וְגו'. שְׁלִשָּׁה כְּתוּב בְּהַתְּחִלָּה, וְעַכְשָׁיו שְׁנַיִם. אֲלָא מִיכָאֵל שֶׁהוּא יְמִין הִסְתַּלֵּק עִם הַשְּׂכִינָה. הַמַּלְאָךְ שֶׁנִּרְאָה לְמַנּוּחַ יָרַד וְהַתְּנַלֵּם וְלוֹן בְּאִוִּיר וְנִרְאָה לוֹ, וְהָיוּ אוֹרִיָּאֵל. מַה שְׁלֹא יָרַד עִם אֵלוֹ לְאַבְרָהָם – יָרַד כְּאִן לְבִדּוֹ לְבִשָׂר לְמַנּוּחַ שְׂבָא מְדָן. וּמִשּׁוֹם שְׁלֹא חָשׁוּב כְּמוֹ אַבְרָהָם, לֹא כְּתוּב שְׂאַכְל,

אוכל בלחמך. וכתיב ויהי בעלות הלהב מעל המזבח ויעל מלאך
 יי בלהב המזבח וגו'. והכא ויעל אלהים מעל אברהם. בגין דביה
 אסתליק מיכאל, ואשתארו רפאל וגבריאל.

ועלייהו כתיב שני המלאכים סדומה, בערב, בשעתא דדינא
 תליא על עלמא, לבתר אסתלק חד ואשתכח גבריאל
 בלחודיה. בזכותיה דאברהם אשתזיב לוט, ואיהו אוף הכי זכה
 בהו, ועל דא אתו לגביה, (עד כאן סתרי תורה).

זהר:

רבי אבא פתח ואמר, (תהלים כד) מי יעלה בהר יי ומי
 יקום במקום קדשו. תא חזי, פל בני עלמא לא
 חמאן על מה קיימי בעלמא, ויומין אזלין וסלקין
 וקיימי קמי קדשא בריך הוא, פל אנון יומין דבני נשא
 קיימי בהו בהאי עלמא, דהא בלהו אתבריאו ובלהו
 קיימי לעילא, ומנלן דאתבריאו, דכתיב, (תהלים קלט) ימים
 יוצרו.

לשון הקודש

לבדו. בזכות אברהם נצל לוט, והוא אף
 כך זכה בהם, ועל זה פאז אליו. (ע"ב ס"ח).
 זהר:

רבי אבא פתח ואמר, (תהלים כד) מי יעלה
 בהר ה' ומי יקום במקום קדשו. בא
 ראה, פל בני העולם לא רואים על מה
 עומדים בעולם, והימים הולכים ועולים
 ועומדים לפני הקב"ה פל אותם ימים
 שבני אדם עומדים בהם בעולם הזה,

שהרי כתוב (שופטים יג) אם תעצרני לא
 אכל בלחמך. וכתוב, ויהי בעלות הלהב
 מעל המזבח, ויעל מלאך ה' בלהב
 המזבח וגו'. וכאן ויעל אלהים מעל
 אברהם. משום שבו הסתלק מיכאל,
 ונשארו רפאל וגבריאל.

ועליהם כתוב שני המלאכים סדומה.
 בערב - בשעה שהדין תלוי על העולם.
 אחר כך הסתלק אחד, ונמצא שנבריאל

וְכַד מָטְאן יוֹמִין לְאַסְתִּלְקָא מִהָאֵי עֲלָמָא. בְּלֵהוּ
 קַרְיִבִין קָמֵי מַלְכָּא עֲלָאָה, הָדָא הוּא דְכַתִּיב,
 (מלכים א' ב) וַיִּקְרְבוּ יָמֵי דְדוֹד לְמוֹת. (בראשית מז) וַיִּקְרְבוּ יָמֵי
 יִשְׂרָאֵל לְמוֹת. בְּגִין דְּכַד בַּר נָשׁ אִיהוּ בְּהָאֵי עֲלָמָא
 לָא אֲשַׁנְחָה וְלָא אֲסַתְכַּל עַל מַה קָאִים, אֲלָא כָּל יוֹמָא
 וַיּוֹמָא חָשִׁיב בְּאֵלּוּ הוּא אֲזִיל בְּרַקְנֵיִיא, דְּהָא כַּד
 נִשְׁמַתָּא נִפְקַת מִהָאֵי עֲלָמָא לָא יָדַעַת לְאֵן אֲרַחָא
 סְלִקִין לָהּ. דְּהָא אֲזַרְחָא לְסִלְקָא לְעֵילָא לְאַתֵּר
 דְּנִהִירוּ דְנִשְׁמַתִּין עֲלָאִין נִהֲרִין, לָא (דף קצ ע"ב) אֲתִיְהִיב
 לְבַלְהוֹן נִשְׁמַתִּין, דְּהָא בְּנוֹנָא דְאִיהוּ אֲמִשְׂיָד עֲלֵיהּ
 בְּהָאֵי עֲלָמָא, הָכִי אֲתַמְשַׁבַּת לְבַתָּר דְנִפְיָק מִנֵּיהּ.

תָּא חַזִי, אִי בַר נָשׁ אֲתַמְשִׂיָד בְּתַר קַדְשָׁא בְרִיָּד
 הוּא, וְתִיאֻבְתָּא דִילֵיהּ אֲבַתְרִיהּ בְּהָאֵי עֲלָמָא.

לשון הקודש

שְׁהַרֵי בְּשֵׁהַנְשָׁמָה יוצאת מן העולם הַזֶּה,
 לֹא יוֹדַעַת לְאִיזוּ דְרָדָּךְ מַעֲלִים אוֹתָהּ.
 שְׁהַרֵי הַדְרָדָּךְ לַעֲלוֹת לְמַעְלָה לְמָקוֹם
 שְׁאוֹר הַנְּשָׁמוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת מְאִירוֹת, לֹא
 נִתֵּן לְכָל הַנְּשָׁמוֹת, שְׁהַרֵי כִּמוֹ שֶׁהוּא
 מִמְשִׂיָד עֲלָיו בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּד נִמְשָׂד
 לְאַחַר שִׁיּוּצָא מִמֶּנּוּ.

בַּא רְאָה, אִם בְּן אָדָם נִמְשָׂד אַחַר
 הַקְּבִיָּה וְתִשׁוּקָתוֹ אַחֲרָיו בְּעוֹלָם הַזֶּה,
 אַחֲרָי זֶה בְּשִׁיּוּצָא מִמֶּנּוּ, הוּא נִמְשָׂד

שְׁהַרֵי בְּלָם נִבְרָאוּ וְכָלָם עוֹמְדִים לְמַעְלָה.
 וּמִנֵּין לָנוּ שְׁנִבְרָאוּ? שְׁכַתוֹב (שם קלט) יָמִים
 יֵצְרוּ.

וּבְשִׁמְנוּעִים הַיָּמִים לְהַעֲלוֹת מִן הָעוֹלָם
 הַזֶּה, בְּלָם קָרְבִים לְפָנֵי הַמַּלְאָךְ הָעֲלִיוֹן. זֶהוּ
 שְׁכַתוֹב (מלכים א' ב) וַיִּקְרְבוּ יָמֵי דְדוֹד לְמוֹת.
 וַיִּקְרְבוּ יָמֵי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת. מִשּׁוֹם שְׁכַבְאֲשֵׁר
 בְּן אָדָם הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵינּוּ מִשְׁגִּיחַ
 וְלֹא מִתְבּוֹנֵן עַל מַה הוּא עוֹמֵד, אֲלָא כָּל
 יוֹם וַיּוֹם חוֹשֵׁב בְּאֵלּוּ הוּא הוֹלֵךְ בְּרִיקְנוֹת,

לְבַתָּר כִּד נְפִיק מִיָּה, אִיהוּ אֶתְמַשִּׁיד אַבְתָּרִיה וַיְהִינן
 לִיה אֹרַח לְאַסְתִּלְקָא לְעֵילָא, בְּתַר הָהוּא מְשִׁיכו
 דְּאֶתְמַשִּׁיד בְּרַעוּתָא כָּל יוֹמָא בְּהֵאֵי עֲלָמָא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא יוֹמָא חַד אֶעֱרַעְנָא בְּחַד מָתָא מֵאֲנִין
 דְּהָווּ מִן בְּנֵי קַדָּם, וְאָמְרוּ לִי מַה־הִיא חֲכַמְתָּא
 דְּהָווּ יְדַעִין מִיּוֹמֵי קַדְמָאֵי וְהָווּ אֲשַׁכְּחִן סְפָרִין דְּחֲכַמְתָּא
 דְּלַהוֹן, וְקָרִיבוּ לִי חַד סְפָרָא. וְהָוּה כְּתִיב בֵּיתָא, דְּהָא
 כְּגִוּוֹנָא דְרַעוּתָא דְּבַר נָשׁ אִיכּוּוֹן בֵּיתָא בְּהֵאֵי עֲלָמָא, חָכֵי
 אֶמְשִׁיד עֲלִיה רּוּחַ מְלַעֲיָלָא כְּגִוּוֹנָא דְּהָהוּא רַעוּתָא
 דְּאֶתְדַבֵּק בֵּיתָא, אִי רַעוּתִיה אִיכּוּוֹן בְּמִלָּה עֲלָאָה קְדִישָׁא
 אִיהוּ אֶמְשִׁיד עֲלִיה לְהֵהִיא מְלָה מְלַעֲיָלָא לְתַתָּא
 לְגַבִּיתָא.

וְאִי רַעוּתִיה לְאֶתְדַבֵּקָא בְּסַטְרָא אַחְרָא וְאִיכּוּוֹן בֵּיתָא,
 אִיהוּ אֶמְשִׁיד לְהֵהִיא מְלָה מְלַעֲיָלָא לְתַתָּא

לשון הקודש

וְהִיא בְּתוֹב בּוּ, שְׂכַמוּ שְׁהֲרַעוּן שֶׁל הָאָדָם
 מִתְכּוֹן בּוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּד מְמַשִּׁיד עָלֵי
 רּוּחַ מְלַמְעָלָה כְּמוֹ אוֹתוֹ הֲרַעוּן שְׁנַדְבֵּק
 בּוּ. אִם רַעוּנוּ הִתְכּוֹן לְדָבָר עֲלִיוֹן קְדוֹשׁ,
 הוּא מְמַשִּׁיד אוֹתוֹ הִדְבֵּר מְלַמְעָלָה לְמַטָּה
 אֱלִיּוּ.

וְאִם רַעוּנוּ לְהִתְדַבֵּק בַּעֲד הָאֲחֵר וּמִתְכּוֹן
 בּוּ, הוּא מְמַשִּׁיד אֶת אוֹתוֹ הִדְבֵּר

אַחְרָיו, וְנוֹתְנִים לוֹ דְרָךְ לַעֲלוֹת לְמַעְלָה
 אַחַר אוֹתָהּ מְשִׁיכָה שְׁנַמְשִׁיד בְּרַעוּן כָּל
 יוֹם בְּעוֹלָם הַזֶּה.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, יוֹם אֶחָד נִפְגַּשְׁתִּי בְּעִיר
 אַחַת מֵאוֹתָם שְׁהִיוּ מִן בְּנֵי קַדָּם, וְאָמְרוּ
 לִי מֵאוֹתָהּ חֲכָמָה שְׁהִיוּ יוֹדְעִים מִיָּמִים
 רֵאשׁוּנִים, וְהִיוּ מוֹצְאִים סְפָרִים שֶׁל
 הֲחֲכָמָה שְׁלָהֶם, וְקָרְבוּ לִי סֵפֶר אֶחָד,

לְגִבְיָהּ. וְהוּוּ אָמְרֵי דְעִקְרָא דְמַלְתָּא תְּלִיָּא בְּמַלְיָן
וּבְעוּבְדָא וּבְרַעוּתָא לְאַתְדַּבְקָא, וּבְדָא אֲתַמְשֵׁךְ
מְלַעֲיָלָא לְתַתָּא הֵהוּא סְטָרָא דְאַתְדַּבְק בָּהּ.

וְאַשְׁכַּחְנָא בֵּיהּ כָּל אַנּוּן עוּבְדִין וּפּוֹלְחִין דְּכַכְבֵּי
וּמְזִילֵי וּמַלְיָן דְּאַצְטְרִיכוּ לֹון וְהִיאָךְ
רַעוּתָא לְאַתְכּוּוּנָא בְּהוּ בְּגִין ^(דף ק ע"א) לְאַמְשַׁכָּא לֹון
לְגִבְיָהּ. כְּנֻוּנָא דָא מָאן דְּבַעֵי לְאַתְדַּבְקָא לְעִילָא
בְּרוּחַ קְדָשָׁא דְהָא בְּעוּבְדָא וּבְמַלְיָן וּבְרַעוּתָא דְלָבָא
לְכּוּוּנָא בְּהֵיָא מְלָה תְּלִיָּא מַלְתָּא לְאַמְשַׁכָּא לִיהּ
לְגִבְיָהּ מְעִילָא לְתַתָּא וּלְאַתְדַּבְקָא בְּהֵיָא מְלָה.

וְהוּוּ אָמְרֵי כְּמָה דְבַר נָשׁ אֲתַמְשֵׁךְ בְּהֵיָא עֲלֵמָא הָכִי
נְמִי מְשַׁכֵּין לִיהּ כִּד נְפִיק מֵהֵיָא עֲלֵמָא. וּכְמָה
דְּאַתְדַּבְק בְּהֵיָא עֲלֵמָא וְאַתְמְשֵׁךְ אֲבַתְרִיָּה הָכִי אֲתַדַּבְק
בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, אִי בְּקוּדְשָׁא, בְּקוּדְשָׁא. וְאִי בְּמִסָּאֲבָא,

לשון הקודש

בְּמַעֲשָׂה וּבְדַבְרִים וּבְרַצוֹן הַלֵּב לְכּוּן
בְּאוּתוֹ הַדְּבַר תְּלוּי הַדְּבַר לְמַשְׁךְ אוּתוֹ
אֵלָיו מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה וּלְהַדְּבַק בְּאוּתוֹ
הַדְּבַר.

וְהִיוּ אוֹמְרִים, כְּמוֹ שֶׁפָּן אָדָם נִמְשֵׁךְ
בְּעוֹלָם הַזֶּה – כִּד גַּם מוֹשְׁכִים אוּתוֹ
בְּשִׁיוּצָא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה. וּכְמָה שֶׁנִּדְבַק
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְנִמְשֵׁךְ אַחֲרָיו – כִּד נִדְבַק
בְּאוּתוֹ הָעוֹלָם. אִם בְּקִדְשׁ – בְּקִדְשׁ, וְאִם

מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה אֵלָיו. וְהִיוּ אוֹמְרִים
שֶׁעֵקֶר הַדְּבַר תְּלוּי בְּדַבְרִים וּבְמַעֲשָׂה
וּבְרַצוֹן לְהַתְּדַבֵּק, וּבְזֶה נִמְשֵׁךְ מְלַמְעֵלָה
לְמַטָּה אוּתוֹ הַצֵּד שֶׁנִּדְבַק בוֹ.

וּמִצְאָנוּ בוֹ כֹּל אוֹתָם מַעֲשִׂים וְעַבּוּדוֹת
הַכּוֹכָבִים וְהַמַּזְלוֹת וְדַבְרִים שֶׁאַצְטְרִיכוּ
לָהֶם, וְאִיךְ הַרְצוֹן לְהַתְּכּוּן בָּהֶם כִּדִּי
לְמַשְׁךְ אוֹתָם אֵלֵיהֶם. כְּמוֹ זֶה מִי שֶׁרוּצֵה
לְהַדְּבַק לְמַעֲלָה בְּרוּחַ הַקְּדָשׁ, שֶׁהִי

בְּמִסְאֲבָא. אִי בְּקוּדְשָׁא, מְשַׁכֵּין לִיהּ לְגַבֵּי הַהוּא סֶטֶר
 וְאַתְדַּבֵּק בֵּיהּ לְעִילָא, וְאַתְעָבִיד מִמְנָא שְׂמֵשָׁא,
 לְשְׂמֵשָׁא קַמִּי קֻדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא בֵּין אֲנִינן שְׂאֵר
 מִלְּאֲכִין. כְּמָה דְהָכִי אַתְדַּבֵּק לְעִילָא וְקָאִים בֵּין אֲנִינן
 קַדִּישֵׁין דְכֻתִּיב (זכריה א) וְנָתַתִּי לָךְ מַהֲלָכִים בֵּין הָעוֹמְדִים
 הָאֵלֶּה.

הָכִי נָמִי כְּגוֹנָא דָּא. אִי בְּמִסְאֲבָא, מְשַׁכֵּין לִיהּ לְגַבֵּי
 הַהוּא סֶטֶר וְאַתְעָבִיד כְּחַד מִנֵּיִהוּ לְאַתְדַּבֵּקָא
 בְּהוּ וְאֲנִינן אֲקָרוּן נְזִקֵי בְּנֵי נְשָׂא. וּבְהַהוּא שְׁעֵתָא דְנִפְיָק
 יַמְהֵא עֲלֵמָא נְטָלִין לִיהּ וְשָׂאֲבִין לִיהּ בְּגִיְהֵנָם בְּהַהוּא
 אֶתֶר דְדִיֵּינִי לֹון לְבְנֵי מִסְאֲבָא דְסָאִיבוּ גְרַמֵּיִהוּ
 וְרוּחֵיִהוּ, וְלִבְתֵּר אַתְדַּבֵּק בְּהוּ. וְאִיהוּ נְזִקָא כְּחַד מִלְּאֲנִינן
 נְזִקֵי דְעֲלֵמָא.

אֲמִינָא לֹון בְּנֵי קְרִיבָא דָּא לְמַלִּין דְאֲוִרֵיתָא. אֲבָל

לשון הקודש

לְהַדְבֵּק עִפְסָא, וְהֵם נִקְרְאִים נְזִקֵי בְּנֵי אָדָם.
 וּבְאִוְתָהּ שְׁעָה שְׂיוּצָא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה,
 לִוְקָהִים אוֹתוֹ וְשׂוֹאֲבִים אוֹתוֹ לְגִיְהֵנָם
 בְּאוֹתוֹ מְקוּם שְׂדָנִים אֵת בְּנֵי הַטְּמֵאָה
 שְׂטֵמָאָה עִפְסָא וְרוּחָם, וְאַחַר כֵּן נִדְבֵּק
 בָּהֶם, וְהוּא מְזִיק כְּאֶחָד מֵאוֹתָם מְזִיקֵי
 הָעוֹלָם.

אֲמַרְתִּי לָהֶם, בְּנֵי, דְכֵר זֶה קְרוּב לְדְכֵרֵי
 תּוֹרָה, אֲבָל יֵשׁ לָכֶם לְהַתְרַחֵק וּמִתּוֹדוֹ

בְּטֵמָאָה - בְּטֵמָאָה. אִם בְּקוּדְשָׁא, מוֹשְׁכִים
 אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ הַצֵּד וְנִדְבֵּק בּוֹ לְמַעְלָה
 וְנִעֲשָׂה מִמְנָה שְׂמֵשׁ לְשְׂמֵשׁ לְבְנֵי הַקְּבִ"ה
 בֵּין אוֹתָם שְׂאֵר מִלְּאֲכִים. כְּמוֹ שְׂכָד
 נִדְבֵּק לְמַעְלָה וְעוֹמֵד בֵּין אוֹתָם קְדוּשִׁים,
 שְׂכָתוּב (זכריה א) וְנָתַתִּי לָךְ מַהֲלָכִים בֵּין
 הָעוֹמְדִים הָאֵלֶּה.

כֵּן גַּם כְּמוֹ זֶה. אִם בְּטֵמָאָה, מוֹשְׁכִים
 אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ הַצֵּד וְנִעֲשָׂה כְּאֶחָד מֵהֶם

אֵית לְכוּ אֶתְרַחֲקָא (מגו) מֵאַנּוּן סְפָרִין (אלין) בְּגִין דְּלֹא
 (דף ק ע"ב) יִסְטֵי לְבַיִיכוּ לְאַלִּין פּוֹלְחָנִין וְלְכֹל אַנּוּן סְטָרִין
 דְּקָאֵמַר הָכָא דִּילְמָא חֵם וְשָׁלוֹם (לָא) תִּסְטוּן מִבְּתַר
 פּוֹלְחָנָא דְּקִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא. דְּהָא כָּל סְפָרִים אֵלִין
 אֲטַעֲיִין לֹון לְבַנֵּי נְשָׂא, בְּגִין דְּבַנֵּי קָדָם חֲפִימִין הוּוּ,
 וִירוּתָא דְּחֻכְמָתָא דָּא יִרְתּוּ מֵאַבְרָהָם דִּיהֵב לְבַנֵּי
 פְּלַגְשִׁים, דְּכְתִיב, (בראשית כה) וְלְבַנֵּי הַפְּלִגְשִׁים אֲשֶׁר
 לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מִתְּנֹות וַיְשַׁלְּחֵם מֵעַל יַצְחָק בְּנוֹ
 בְּעוֹדָנוּ חֵי קִדְמָה אֶל אֶרֶץ קְדָם. וְלְבְּתַר אֶתְמַשְׁכוּ
 בְּחַיָּא חֲכָמָה לְכַמְּה סְטָרִין.

אַבְל זְרַעָא דִּיצְחָק חוֹלְקָא דִּיעֻקֵּב לָאו הָכִי, דְּכְתִיב,
 (בראשית כה) וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ לְיַצְחָק,
 דָּא חוֹלְקָא קִדְשָׁא דְּמֵהִימְנוּתָא דְּאֶתְדַבֵּק בֵּיה
 אַבְרָהָם, וְנִפְק מִחַתּוּא עֲדָבָא וּמַחַתּוּא סְטָרָא, יַעֲקֹב מַח
 כְּתִיב בֵּיה (בראשית כה) וְהִנֵּה יִי נֹצֵב עָלָיו. וְכְתִיב, (ישעיה מא)

לשון הקודש

הפילגשים אשר לאברהם נתן אברהם
 מתנת וישלחם מעל יצחק בנו בעודנו חי
 קדמה אל ארץ קדם. ואחר כך נמשכו
 באותה חכמה לכמה צדדים.

אבל זרע יצחק, חלקו של יעקב, לא כך,
 שכתוב (שם) ויתן אברהם את כל אשר לו
 ליצחק. זהו חלק הקדוש של האמונה
 שבה נדבק אברהם ויצא מאותו גורל

מאותם הספרים והללו פדי שלא יסמה
 לבכם לעבודות הללו ולכל אותם
 הצדדים שאמר פאן שמא חם ושלום ולא
 תסטו מאחר עבודת הקב"ה, שהרי כל
 הספרים הללו מטעים את בני האדם,
 משום שבני קדם היו חכמים, וירשת
 החכמה הזו ירשו מאברהם שנתן לבני
 הפילגשים, שכתוב (בראשית כה) וּלְבַנֵּי

וְאַתָּה יַעֲקֹב עַבְדִּי וְגו'. בְּגִינֵי כֶּךָ בָּעֵי לִיּוֹה לְפָר נֶשׁ
לְאַתְּמִשְׁכָּא בְּתַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְלְאַתְּדַבְּקָא בֵּיה
תְּדִיר דְּכִתִּיב, (דברים י) וְבוֹ תִדְבֹּק.

תָּא חַזִּי, (תהלים כד) מִי יַעֲלֶה בְּהַר יְיָ וְגו'. וּלְבַתֵּר אֶהְדֵּר
וּפִירֵשׁ נְקִי כַפִּים. דְּלֹא עֶבֶד בִּידוּי טוֹפְסָא וְלֹא
אֶתְתַּקַּף בְּהוּ בְּמַה דְּלֹא אֶצְטְרִיךְ. וְתוּ דְלֹא אֶסְתַּאֲב
בְּהוּ וְלֹא סְאִיב בְּהוּ לְגוּפָא כְּאֲנוּן דְּמִסְאֲבִין גְּרַמִּייהוּ
בִּידִין לְאַסְתַּאֲבָא, וְדָא הוּא נְקִי כַפִּים, וְכֵר לִבְבֵּי,
בְּגוּוּנָא דָּא דְלֹא אֶמְשִׁיךְ רַעוּתִיהּ וְלִפִּיהּ לְסִטְרָא
אַתְרָא, אֶלָּא לְאַתְּמִשְׁכָּא בְּתַר פּוֹלְחָנָא דְּקְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא.

אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לִשְׂוֵא נַפְשׁוֹ. נַפְשׁוֹ כְּתִיב נַפְשֵׁי קְרִי,
וְהָא אוֹקְמוּהָ (דף קא ע"א) נַפְשֵׁי דָּא נַפְשׁ דְּדוּד סְטְרָא
דְּמַהִּימְנוּתָא. נַפְשׁוֹ דָּא נַפְשׁ דְּבֵר נֶשׁ מִמֶּשׁ. בְּגִין דְּבֵר

לשון הקודש

שְׂלֵא צְרִיךְ. וְעוּד, שְׂלֵא נִטְמָא בְּהֵם וְלֹא
מִטְמָא בְּהֵם אֶת הַגּוֹף כְּמוֹ אוֹתָם
שְׂמִטְמָאִים אֶת עֵצָמָם בִּידִים לְהִטְמָא,
וְזֶה הוּא נְקִי כַפִּים וְכֵר לִבְבֵּי, כְּמוֹ זֶה
שְׂלֵא מוֹשֵׁךְ אֶת רְצוֹנוֹ וְלִבּוֹ לְצַד הָאֲחֵר
אֶלָּא לְהִמְשִׁיךְ אֲחֵר עֲבוּדַת הַקְּבִ"ה.

אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לִשְׂוֵא נַפְשׁוֹ. כְּתוּב נַפְשׁוֹ
וּנְקָרָא נַפְשֵׁי, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ, נַפְשֵׁי - זו

וּמֵאוּתוֹ הַצַּד. מַה כְּתוּב בְּעֵקֶב? (שם כח)
וְהִנֵּה ה' נֹצֵב עָלָיו, וְכָתוּב וְאַתָּה יַעֲקֹב
עַבְדִּי וְגו'. מִשּׁוּם כֶּךָ צְרִיךְ הָאָדָם לְהִמְשִׁיךְ
אֲחֵר הַקְּבִ"ה וְלְהִדְבֹּק בּוֹ תָּמִיד, שְׂכַתוּב
(דברים י) וְבוֹ תִדְבֹּק.

כֵּן רָאָה, (תהלים כד) מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וְגו'.
אֲחֵר כֶּךָ חוֹר וּפְרֵשׁ, נְקִי כַפִּים. שְׂלֵא
עוֹשֶׂה בְּיָדָיו צְלָם, וְלֹא מַחְזִיק עִמָּהֶם בְּמַה

יפוק מהאי עלמא. ונפשיה יסתלק בעובדין דכשרין
 על מה דיתקנים בהו למיהו בין כל אנון קדישין כמה
 דאת אמר, (תהלים קטז) אתהלך לפני יי בארצות החיים.
 ובני דלא נשא לשוא נפשי ישא ברכה מאת יי וגו'.

תא חזי, בתר דאתגזר אברהם הוה יתיב וכאיב,
 וקדשא בריך הוא שדר לגביה תלת מלאכין
 באתגליא לאקדמא ליה שלם. ואי תימא דהא
 באתגליא. וכי מאן יכיל למחמי מלאכין והא כתיב,
 (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות וגו'. אלא ודאי חמא
 לון, דנחתי לארעא בגוונא דבני נשא, ולא יקשה לך
 האי, דהא ודאי אנון רוחין קדישין, ובשעתא דנחתי
 לעלמא מתלבשין באוירי וביסודי דגולמין, ואתחזו
 לבני נשא ממש פחיו דיוקנא דלהון.

לשון הקודש

מלאכים בגלוי להקדים לו שלום. ואם
 תאמר, שהרי בגגלה וכי מי יכול לראות
 מלאכים, והרי כתוב (שם קד) עשה מלאכיו
 רוחות וגו'? אלא ודאי שראה אותם
 שירדו לארץ כמו בני אדם. ולא יקשה
 לך זה, שהרי הם ודאי רוחות קדושות,
 ובשעה שיורדים לעולם, מתלבשים
 באוירים וביסודות של גלמים, ונראים
 לבני אדם ממש כמראה דמותם.

נפש דוד, צד האמונה. נפשו - זו נפש
 האדם ממש. משום שבאשר יצא מן
 העולם הזה ונפשו תתעלה במעשים
 שבשרים, על מה שיתקנים בהם ללכת
 בין כל אותם הקדושים, כמו שנאמר
 (תהלים קטז) אתהלך לפני ה' בארצות
 החיים. ומשום שלא נשא לשוא נפשו,
 ישא ברכה מאת ה' וגו'.

בא ראה, אחר שנמול אברהם, היה
 יושב וכואב, והקב"ה שלח אליו שלשה

וְתָא חַיִּי, אַבְרָהָם חָמָא לֹון בְּחִיזוּ בְּנֵי נִשְׂא. וְאַף
עַל גַּב דְּהוּה כְּאִיב מִמִּילָה נִפְק וְרַחַט
אַבְתְּרִיחוּ בְּגִין דְּלֹא לְמַגְרַע (מח) דְּהוּה עֵבִיד
מִקְדַּמַּת דְּנָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדַאי בְּחִיזוּ דְּמִלְאַכִּין חָמָא לֹון,
מִמָּה דְכְתִיב וַיֹּאמֶר אֲדָנִי בְּאֶלֶף דְּלֹ"ת,
שְׂכִינְתָא הוּה אַתְיָא, וְאַלִּין הוּו סְמִיכִין דִּילָה וּפְרַסִּיָא
לְגַבְהָ, בְּגִין דְּאֲנוּן גּוֹנִין תְּלִת דְּתַחוּתָא. וְחָמָא הַשְׂתָּא
בְּגִין דְּאַתְגְּזֹר מַה דְּלֹא הוּה חָמֵי מִקְדַּמַּת דְּנָא עַד
לֹא (דף קא ע"ב) אַתְגְּזֹר, בְּקַדְמִיתָא לָא הוּה יָדַע אַלָּא
דְּאֲנוּן בְּנֵי נִשְׂא, וּלְבַתֵּר יָדַע דְּאֲנוּן מִלְאַכִּין קַדִּישִׁין
וְאַתּוּ בְּשְׁלִיחוּתָא לְגַבִּיהָ. בְּשַׁעְתָּא דְּאָמְרוּ לִיה אֲיִ"ה
שָׂרָה אֲשַׁתְּךָ וּבִשְׂרוּ לִיה בְּשׁוֹרַת יַצְחָק.

אַלִּיּוּ אַתְוֹן נְקוּדוֹת אֲיִ"ו, וְסִימָן אֲיִ"ו, רְמֵז לְמַה

לשון הקודש

שְׂתַחֲתִיָּה. וְרָאָה כַּעַת מְשׁוּם שְׁנַמּוּל מַה
שְׁלֹא רָאָה מִקְדָּם לְזוּה עַד שְׁלֹא נְמוּל.
בְּתַחֲלָה לֹא הָיָה יוֹדַע, אַלָּא שְׁהֵם בְּנֵי
אָדָם. אַחַר כֵּךְ יָדַע שְׂאוֹתֵם מִלְאַכִּים
קְדוּשִׁים הֵם וּבָאוּ אֵלָיו בְּשְׁלִיחוּת, בְּשַׁעָה
שְׂאָמְרוּ לוֹ אֲיִ"ה שָׂרָה אֲשַׁתְּךָ וּבִשְׂרוּ לוֹ
בְּשׁוֹרַת יַצְחָק.

אַלִּיּוּ - הָאוֹתִיּוֹת נְקוּדוֹת אֲיִ"ו, וְסִימָן
אֲיִ"ו רְמֵז לְמַה שְׁלַמְעֵלָה, רְמֵז לְקַבְ"ה.

וּבֹא וְרָאָה, אַבְרָהָם רָאָה אוֹתֵם כְּמִרְאָה
בְּנֵי אָדָם, וְאַף עַל גַּב שְׁהָיָה פּוֹאֵב מִן
הַמִּילָה, יִצְא וְרִץ אַחֲרֵיהֶם כְּדִי לֹא לְגַרַע
(מח) שְׁהָיָה עוֹשֶׂה מִקְדָּם לְבָן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדַאי שְׂרָאָה אוֹתֵם
כְּמִרְאָה שֶׁל מִלְאַכִּים, מִמָּה שְׂכַתוּב
וַיֹּאמֶר אֲדָנִי, בְּאֶלֶף דְּלֹ"ת הַשְׂכִּינָה
הָיְתָה בָּאָה, וְאֵלוּ הָיוּ עַמּוּדִים שְׁלֵה וּכְסֹא
אֵלֶיהָ, מְשׁוּם שְׁהֵם שְׁלִשְׁת הַגּוֹנִים

וְלַעֲיֹלָא, רְמֵז לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וַיֹּאמֶר הִנֵּה
 בְּאַהֲלֵי. כְּתִיב הִנֵּה בְּאַהֲלֵי וּכְתִיב הָתָם (ישעיה לג)
 אֶהְיֶה בְּלִי יַעֲזֹן וְגו'. תָּא חַזִּי, פִּיּוֹן דְּנִקּוּד אִי"ו אִמְּאִי
 כְּתִיב לְבַתָּר אֵייה, אֶלָּא בְּגִין דְּחַבּוּרָא דְדַבְרֵי וְנוֹקְבָא
 כְּחַדָּא רָזָא דְמְהִימְנוּתָא. כְּדִין אָמַר וַיֹּאמֶר הִנֵּה
 בְּאַהֲלֵי. תַּמָּן הוּא קְשׁוּרָא דְכֻלָּא וְתַמָּן אֲשַׁתְּכַח (ויאמר
 הִנֵּה בְּאַהֲלֵי). אֵייה וְגו', וְכִי לָא הוּוּ יְדַעֵי מְלֹאכֵי עֲלֹאֵי
 דְשָׂרָה הִנֵּה בְּאַהֲלֵי, אִמְּאִי כְּתִיב אֵייה. אֶלָּא לָא יְדַעֵי
 כְּהֵאֵי עֲלֵמָא אֶלָּא מַה דְאַתְמָסַר לְהוּ לְמַנְדַּע.

תָּא חַזִּי (שמות יב) וְעַבְרַתִּי בְּאַרְצֵי מִצְרַיִם אֲנִי יי. וְכִי
 כַּמָּה שְׁלִיחִין וּמְלֹאכֵין אֵית לִיה לְקֻדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא, אֶלָּא בְּגִין דְּאֲנָוֹן לָא יְדַעֵי פִּין טַפְּסָה דְבוּכְרָא
 לְתַהוּא דְלָא בוּכְרָא בַר קֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּלַחֲזוּדֵי.
 כְּגוֹזְנָא דָּא (יחזקאל ט) וְהַתִּיּוֹת תָּו עַל מִצְחֹת

לשון הקודש

אֵייה? אֶלָּא שְׂלֵא יוֹדְעִים כְּעוֹלָם תְּהוּ אֶלָּא
 מַה שְׁנִמְסַר לְהֵם לְדַעַת.

בַּא רְאָה, (שמות יב) וְעַבְרַתִּי בְּאַרְצֵי מִצְרַיִם
 אֲנִי הִי. וְכִי כַּמָּה שְׁלִיחִים וּמְלֹאכֵים יֵשׁ
 לְקַבְלָה? אֶלָּא מְשׁוּם שְׁהֵם לֹא הָיוּ יוֹדְעִים
 בֵּין טַפְּסָה שְׁל בְּכוֹר לְאוֹתָהּ שְׂלֵא שְׂל
 בְּכוֹר פֶּרֶט לְקַבְלָה לְבַדּוּ.

כְּמֵו זֶה (יחזקאל ט) וְהַתִּיּוֹת תָּו עַל מִצְחֹת
 הָאֲנָשִׁים. וְלָמָּה צְרִיכִים? אֶלָּא מְשׁוּם

וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאַהֲלֵי. כְּתוּב כַּאֲן הִנֵּה
 בְּאַהֲלֵי, וּכְתוּב שְׁם (ישעיה לג) אֶהְיֶה בְּלִי יַעֲזֹן
 וְגו'. בַּא רְאָה, פִּיּוֹן שְׁנִקּוּד אִי"ו, לְמָה
 כְּתוּב אַחַר כֵּן אֵייה? אֶלָּא מְשׁוּם שְׁחַבּוּר
 שְׁל זָכַר וּנְקִיבָה כְּאַחַד סוּד הָאֲמוּנָה. אַז
 אָמַר וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאַהֲלֵי. שְׁם הוּא תְּקַשֵּׁר
 שְׁל הַבֵּל וְשְׁם הוּא נְמַצָּא וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאַהֲלֵי.
 אֵייה וְגו'. וְכִי לֹא יְדַעֵי הַמְּלֹאכֵים
 הָעֲלִיּוֹנִים שְׁשָׂרָה הִנֵּה בְּאַהֲלֵי? לְמָה כְּתוּב

הַאֲנָשִׁים. וְאִמֵּי צְרִיכִין. אֲלֵא בְּגִין דְּאֲנֹן לָא יָדְעִי,
 אֲלֵא מַה דְּאֲתַמָּסר לֹון לְמַנְדַּע (דע"י), כְּגֹון כָּל אֲנֹן
 מְלִין דְּזַמִּין קְדָשָׁא בְּרִידְ הוּא לְאִיתָאָה עַל עֲלָמָא.
 וּמֵאֵי טַעְמָא בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידְ הוּא אַעְבַר כְּרוּזָא
 בְּכַלְהוּ רְקִיעִין בְּחַהִיא מְלָה דְּזַמִּין לְאִיתָאָה עַל
 עֲלָמָא.

כְּגֹוֹנָא דָא בְּשַׁעְתָּא דְּמַחְכְּלָא אֲשַׁתְּכַח (דף קב ע"א)
 בְּעֲלָמָא בְּעֵי בַר נָשׁ לְאֲתַפְסִיא בְּבִיתָהּ וְלֹא
 יִתְחַוִּי בְּשׁוּקָא בְּגִין דְּלֹא יִתְחַבֵּל, כְּמַה דְּאֵת אָמַר,
 וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בֹּקֶר. (שמות יב)
 מִנְיָהּ דִּיכֹוֹל לְאֲסַתְרָא, אִין, אֲבָל מִקְמֵי קְדָשָׁא
 בְּרִידְ הוּא לָא (ס"א יביל) בְּעֵי לְאֲסַתְרָא. מַה כְּתִיב,
 אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמַסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם

לשון הקודש

וְלֹא יְהִי נִרְאָה בְּשׁוּק בְּדֵי שְׂלֵא יִשְׁחַת,
 כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (שמות יב) וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ
 מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בֹּקֶר. מֵאֵלוֹ שְׂיִכּוֹל
 לְהַסְתֵּר כֵּן, אֲבָל מִלְּפָנֵי הַקָּב"ה לֹא
 וְס"א יְכוּלֹו צְרִידְ לְהַסְתֵּר. מַה כְּתוּב?
 (ירמיה כג) אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמַסְתָּרִים וְאֲנִי
 לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם ה'.

שֶׁהֵם לֹא יוֹדְעִים אֲלֵא רַק מַה שְׂנַמְסֵר
 לָהֶם לְדַעַת וְיוֹדְעִים, כְּמוֹ כָּל הַדְּבָרִים
 הַלְלוּ שְׁעֵתִיד הַקָּב"ה לְהַבִּיא עַל הָעוֹלָם.
 וְכַהֲ הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׁהַקָּב"ה מַעְבִּיר כְּרוּז
 בְּכָל הַרְקִיעִים בְּאוֹתוֹ דְּבַר שְׁעֵתִיד
 לְהַבִּיא עַל הָעוֹלָם.
 כְּגֹון זֶה בְּשַׁעָה שְׁהַמְשַׁחִית נִמְצָא
 בְּעוֹלָם, צְרִידְ בֵּן אָדָם לְהַסְתֵּר בְּבִיתוֹ

מדרש הנעלם

אמר רבי הייא אמר רב אי הוינא מסתפלין בפרשתא דא נסתפל בהכמתא, אי עניינא דנשמתא היא לאו רישא סופא ולא סופא רישא, (דף ק ע"א) ואי עניינא לפטירת איניש מעלמא היא, נסתור כל פרשתא או נוקים פרשתא בהאי או בהאי. מהו יוקח נא מעט מים ורחצו רגליכם וגו' ואקחה פת לחם וגו' וימהר אברהם האהלה אל שרה וגו' ואל הבקר רץ אברהם וגו' ויקח חמאה וחלב וגו'.

כך אתא רב דימי אמר לא מעאה הנשמה תועלת לגוף אלמלא מה שרמו בכאן רמו הקרבנות. בטלו הקרבנות לא בטלה התורה, האי דלא אעסק בקרבנות ליעסק בתורה ויתהני ליה ויתיר, דאמר רבי יוחנן בשפרש הקדוש ברוד הוא הקרבנות אמר משה רבנו של עולם תינה בזמן שיהיו ישראל על אדמתם, בין שיגלו מעל אדמתם מה יעשו, אמר לו משה, יעסקו בתורה ואני מוחל להם בשבילה יותר מכל הקרבנות שפעולם שנאמר (ויקרא ז) זאת

לשון הקודש

מדרש הנעלם

בשפא רב דימי, אמר, לא מעאה הנשמה תועלת לגוף אלמלא מה שרמו בכאן רמו הקרבנות. בטלו הקרבנות - לא בטלה התורה. זה שלא מתעסק בקרבנות, שיעסק בתורה ויעיל לו יותר. שאמר רבי יוחנן, בשפרש הקב"ה הקרבנות, אמר משה: רבנו של עולם, תינה בזמן שיהיו ישראל על אדמתם, בין שיגלו מעל אדמתם מה יעשו? אמר לו: משה, יעסקו בתורה, ואני מוחל להם בשבילה יותר מכל הקרבנות שפעולם, שנאמר (ויקרא ז) זאת התורה לעלה למנחה

אמר רבי הייא אמר רב, אם היינו מסתבלים בפרשה הזו - נסתפל בהכמה אם ענין הנשמה היא אין ראשה סופה ואין סופה ראשה, ואם הענין לפטירת האדם מן העולם היא, נסתור את כל הפרשה או נעמיד את הפרשה בזה או בזה. מה זה יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם וגו', ואקחה פת לחם וגו', וימהר אברהם האהלה אל שרה וגו', ואל הבקר רץ אברהם וגו', ויקח חמאה וחלב וגו'?

התורה לעולה למנחה וגו'. כלומר זאת התורה בשביל עולה
בשביל מנחה בשביל חטאת בשביל אשם.

אמר רבי ברוספדאי האי מאן דמדכר בפומיה בבתי כנסיות
ובבתי מדרשות עניינא דקרפניא ותקרובתא ויכוון בהו,
ברית ברותה הוא דאנון מלאכיא דמדכרין חוביה לאבאשא ליה
דלא יכלין למעבר ליה אלמלא טיבו.

ובמאן יוכח האי פרשתא יוכח, דכיון דאמר והנה שלשה אנשים
נצבים עליו, מהו עליו, לעיין בדיניה, פיון (דף ק ע"ב) דחמא
נשמתא דצדיקא כד, מה כתיב וימהר אברהם האהלה וגו'. מהו
האהלה בית המדרש. ומהו אומר מהרי שלש סאים, ענין הקרבנות,
ונשמתא מתפוננת בהו, הדא הוא דכתיב ואל הבקר רץ אברהם.
וכדין גייחא להו ולא יכלין לאבאשא ליה.

רבי פנתס פתח קרא דכתיב, (במדבר יז) והנה החל הנגף בעם
וכתיב ויאמר משה אל אהרן קח את המחטה וגו' וכתיב
ותעצר המגפה. כתיב הכא מהר וכתוב התם מהרי שלש סאים.
מה להלן קרבן לאשתובא אף פאן קרבן לאשתובא.

לשון הקודש

נשמת הצדיק כד, מה כתוב? וימהר
אברהם האהלה וגו'. מה זה האהלה?
בית המדרש. ומהו אומר? מהרי שלש
סאים, ענין הקרבנות, והנשמת מתפוננת
בהם. והו שכתוב ואל הבקר רץ אברהם.
ואז נוח להם ולא יכולים להרע לו.

רבי פנתס פתח פסוק שכתוב (במדבר יז)
והנה החל הנגף בעם, וכתוב ויאמר
משה אל אהרן קח את המחטה וגו',
וכתוב ותעצר המגפה. כתוב פאן מהר,
וכתוב שם מהרי שלש סאים. מה להלן
קרבן להנצל, אף פאן קרבן להנצל.

וגו'. כלומר, זאת התורה בשביל עולה,
בשביל מנחה, בשביל חטאת, בשביל
אשם.

אמר רבי ברוספדאי, זה מי שמזכיר
בפיו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ענין
הקרבנות ותקרבתם וכוון בהם, ברית
ברותה היא שאותם המלאכים
המזכירים חטאו כדי להרע לו, שלא
יכולים לעשות לו אלא רק טוב.

ומני יוכיח? פרשה זו תוכיח! שפיון
שאמר והנה שלשה אנשים נצבים עליו,
מה זה עליו? לעיין בדיניה. פיון שרואה

אמר רבי פנחס זמנא חדא הוינא אזלי בארְחא וערעית ביה
באליהו, אמינא ליה, לימא לי מר מלה דמעלי לברייתא,
אמר ליה, קיים גזר קדשא בריך הוא ועאלו קמיה כל אלין
מלאכיא דממזן לאדכרא חובי דבר נש, די בעדנא דיִדכרון בני
אנשא קרבניא דמני משה ושוי לפיה ורעותיה בהו, דכלהו ידכרון
ליה לטב.

ועוד בעדנא דיערע מותנא בבני אנשא, קיימא אתגזר וכוזוא
אעבר על כל חילא דשמיא דאי ייעלון בנוחי בארעא בבתי
כנסיות ובבתי מדרשות וימרון ברעות נפשא ולבא עניינא דקטרת
בוסמין דהוו להו לישראל, דיתבטל מותנא מנייהו.

אמר רבי יצחק בא וראה מה כתיב ויאמר משה אל אהרן קח את
המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת. אמר ליה
אהרן למה. אמר כי יצא הקצף מלפני יי וגו'. מה כתיב ויִרץ אל
(דף קא ע"א) תוף הקהל והנה החל הנגף בעם. וכתיב ויעמד בין המתים
ובין החיים ותעצר המגפה. ולא יכל מלאכא דמחבלא לשלטאה
ונתבטלא מותנא.

לשון הקודש

ברצון נפש ולב ענינים של קטרת
 בשמים שהיו להם לישראל, שיתבטל
 המות מהם.

אמר רבי יצחק, בא ראה מה כתוב,
ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה
ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת.
אמר לו אהרן, למה? כי יצא הקצף
מלפני ה' וגו'. מה כתוב? ויִרץ אל תוף
הקהל והנה החל הנגף בעם. וכתיב
ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר
המגפה. ולא יכל מלאך של חבלה
לשלטא ונתבטל המות.

אמר רבי פנחס, פעם אחת הייתי מהלך
בדרך ופגשתי את אליהו. אמרתי לו,
יאמר לי מר דבר שמועיל לבריות. אמר
לו, ברית גזר הקב"ה, ונכנסו לפניו כל
המלאכים שממנים להזכיר הטאי
האדם, שבזמן שיזכירו בני אדם
הקרבות שצוה משה, ומכנן לבו ורצונו
בהם - שכלם יזכירו אותו לטוב.

ועוד, בזמן שיארע מות בבני אדם,
הברית נגזרה, והכרוז עובר על כל
חילות השמים, דאם יעלו בניו בארץ
בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ויאמרו